

An Roinn Fiontar,
Turasóireachta agus Fostaíochta
Department of Enterprise,
Tourism and Employment

Comhairliúchán Poiblí ar athruithe beartaithe ar fhógraí Cumasc agus Éadálacha chuig an gCoimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí

Comhairliúchán Poiblí ar athruithe beartaithe ar fhógraí Cumasc agus Éadálacha chuig an gCoimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí

Réamhrá

Tá an Roinn Fiontar, Turasóireachta agus Fostaíochta ag lorg tuairimí ar athruithe beartaithe maidir leis na tairseacha ag a gcaithfear Cumasc agus Éadálacha a chur in iúl don Choimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí (CICT).

Ceanglaítear le hAcht Iomaíochta 2002, arna leasú (“Acht 2002”) go gcaithfidh gnóthais atá páirteach i gcumasc nó in éadail fógra a thabhairt don CICT má chomhlíontar tairseacha airgeadais sonraithe sa bhliain airgeadais is déanaí. Is é aidhm an fhógra sin a áirithiú go ndéantar an cumasc nó an éadail a mheas i dtéarmaí a thionchair ar iomaíocht san earnáil lena mbaineann. Is ar 1 Eanáir 2019 a méadaíodh na tairseacha sin go deireanach.

Faoi láthair, mura bhfuil láimhdeachas comhiomlán na ngnóthas atá i gceist sa Stát níos lú ná €60 milliún, agus mura bhfuil láimhdeachas ar a laghad ag ceachtar de dhá cheann nó níos mó de na gnóthais atá i gceist sa Stát níos lú ná €10 milliún, ansin ní mór an cumasc nó an éadail a chur in iúl don CICT. D’iarr an CICT, tar éis anailís a dhéanamh ar an ábhar agus breithniú a dhéanamh ar mhéaduithe tairsí féideartha, (féach [Aguisín 1](#)) go n-ardódh an tAire Fiontar, Turasóireachta agus Fostaíochta na tairseacha go €100

milliún maidir le láimhdeachas comhiomlán agus €15 milliún maidir le láimhdeachas aonair. Fáiltítear roimh aon tuairimí ón bpobal ina leith sin.

Cúlra

Roimh an méadú ar thairseacha cumaisc in 2019, tháinig ardú ar líon na bhfógraí chuig an CICT gan tionchar suntasach a bheith le haithint ar na margaí a bhí i gceist. Mar sin, bhí costais bhreise ar na gnólachtaí a bhí i gceist mar thoradh ar na fógraí sin. Ón méadú a tháinig in 2019, tá líon na bhfógraí ag dul in airde arís, rud atá ina mhacasamhail ar an bpatrún roimhe seo. In 2019, rinneadh 47 fógra, i gcomparáid le 90 in 2025. Réitigh an CICT 85% de na fógraí a rinneadh idir 1 Eanáir 2023 agus 31 Nollaig 2025 gan aon imní shuntasach. Dá réir sin, measadh go raibh athbhreithniú ar na tairseacha tráthúil.

Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara ó tugadh isteach na tairseacha airgeadais reatha, go bhfuil dhá athrú shuntasacha déanta maidir le raon agus feidhmiú an athbhreithnithe cumaisc ag an CICT:

- i. **Nós Imeachta Simplithe um Fhógra Cumaisc:** Tá nós imeachta simplithe um fhógra cumaisc (“NISFC”) curtha i bhfeidhm ag an CICT a tháinig i bhfeidhm i mí Iúil 2020. Cinntítear leis an nós imeachta sin gur féidir athbhreithniú agus cinneadh a dhéanamh ar chumaisc infhógartha áirithe nach n-eascraíonn imní iomaíochta astu go soiléir laistigh de thréimhse ama níos giorra (cuireadh athbhreithnithe faoin Nós Imeachta Simplithe um Fhógra Cumaisc i gcrích laistigh de 12.47 lá ar an meán in 2025). Tá sé sin beartaithe chun an t-ualach foriomlán a bhaineann le hathbhreithniú cumaisc ar ghnólachtaí agus ar an CICT a laghdú, más cuí. In 2025, ba de bhun an NISFC a fógraíodh 70% de na cumaisc.
- ii. **Cumhachtaí Glaoigh Isteach:** Leis an Acht Iomaíochta (Leasú) 2022, lena leasaíodh Acht 2002 agus a tháinig i bhfeidhm i Meán Fómhair 2023, tá an chumhacht reachtúil ag an CICT a cheangal go bhfógrófar cumaisc nach gcomhlíonann na tairseacha airgeadais, i gcás ina measann an CICT go

bhféadfadh éifeacht a bheith ag an gcumasc ar iomaíocht ar mhargaí earraí agus seirbhísí sa Stát.

Mar chuid dá anailís ar na buanna a bhaineann leis na tairseacha láimhdeachais airgeadais a mhéadú, bhreithnigh an CICT na nithe seo a leanas:

i. An tionchar a bhí ag na leibhéil bhoilscithe le déanaí ar líon na gcumasc a fógraíodh faoi na tairseacha airgeadais reatha;

An boilsciú carnach don tréimhse 2019 go 2024 ná 20.5%, rud a chiallaíonn gur tháinig méadú thart ar an méid sin ar chostas earraí agus seirbhísí sa gheilleagar, cé nár tháinig aon athrú ar an tairseach. Ciallaíonn sé sin go bhféadfadh méadú nádúrtha a bheith tagtha ar thairseacha láimhdeachais na ngnólachtaí atá páirteach le linn na tréimhse sin, agus, dá bhrí sin, tá na hidirbhearta sin ag comhlíonadh na gceanglas maidir le fógra níos rialta anois i gcás nach mbeadh sé sin déanta acu roimhe seo.

ii. Comparáid idir tairseacha airgeadais thar a leithéidí san Eoraip a bhaineann le hábhar;

Breathnaíodh ar leibhéil tairsí i roinnt tíortha Eorpacha inchomparáide a bhfuil Ollioncam Náisiúnta comhchosúil acu (féach [Aguisín 2](#)). Cé gur gá a bheith cúramach agus tairseacha airgeadais a gcur i gcomparáid thar dhlínsí éagsúla mar gheall ar dhifríochtaí i gcreataí dlí, is léir ón gcomparáid go bhfuil tairseach láimhdeachais chomhiomláin na hÉireann níos ísle ná tairseach láimhdeachais chomhiomláin in go leor dá leithéidí san Eoraip. Den ghrúpa a breithníodh, is iad na tairseacha láimhdeachais chomhiomláin agus láimhdeachais aonair ar an meán ná thart ar €88 milliún agus thart ar €15 mhilliún faoi seach.

iii. An tionchar dóchúil a bheadh ag ardú na dtairseach airgeadais ar chumas an CICT athbhreithniú a dhéanamh ar chumaisc a d'fhéadfadh laghdú suntasach ar iomaíocht a chruthú ("LSI");

Tá baol ann go bhféadfadh sé nach mbeadh cumaisc infhógartha chuig an CICT a thuilleadh dá n-ardófaí na tairseacha airgeadais agus, dá ndéanfadh an CICT athbhreithniú air, go dtiocfadh an CICT ar an tuairim gurb é toradh an chumaisc ná laghdú suntasach a dhéanamh ar an iomaíocht i margaí earraí nó seirbhísí sa Stát. Mar sin féin, bheadh formhór mór na gcumasc a cuireadh in iúl don CICT idir 2019 agus 2024 as ar tháinig idirghabháil fós le cur in iúl faoi na tairseacha nua atá beartaithe.

Ina theannta sin, mar a sonraíodh níos luaithe, tá an chumhacht reachtúil ag an CICT anois fógra a éileamh faoi chumaisc nach gcomhlíonann na tairseacha airgeadais, i gcás ina measann sé go bhféadfadh tionchar a bheith ag an gcumasc ar iomaíocht ar mhargaí earraí agus seirbhísí sa Stát. Cinntítear leis an gcosaint sin go bhféadfaidh an CICT athbhreithniú a dhéanamh ar aon chumasc a d'fhéadfadh gurbh é an toradh atá air ná Laghdú Suntasach ar Iománaíocht ach nach gcomhlíontar na tairseacha airgeadais athbhreithnithe leis.

iv. An tionchar dóchúil a bheadh ag méadú ar na tairseacha airgeadais ar chostais do ghnólachtaí.

Mar gheall ar ardú na dtairseach airgeadais, cinnteofar nach gcuirfear cuid de na cumaisc nach n-eascraíonn aon imní iomaíochta astu in iúl don CICT. Mar thoradh air sin, sábhálfaidh na gnólachtaí atá páirteach na costais airgeadais agus acmhainní a bhaineann le cumasc a chur in iúl.

Bunaithe ar an moladh thuas an tairseach láimhdeachais chomhiomláin a mhéadú go €100 milliún agus an tairseach láimhdeachais aonair go €15 milliún,

agus úsáid á baint as 2024 mar bhonn, ní bheadh 46% de na fógraí a fuarthas in 2024 infhógartha. Measann an CICT go mbeadh sábháil costais do ghnólachtaí de thart ar €1.8 milliún in 2024 mar thoradh ar an ardú atá beartaithe ar na tairseacha airgeadais. Tá an meastachán sin bunaithe ar an táille fógartha de €8,000 in aghaidh an fhógra, chomh maith le meastacháin ar na costais dlí atá iníoctha ag gnólachtaí toisc gur gá dóibh fógra a thabhairt maidir le cumasc agus dul i ngleic le próiseas athbhreithnithe cumaisc an CICT.

Príomh-mholtaí agus Ceisteanna

D'fháilteodh an Roinn roimh aon aighneacht ón bpobal chun cuidiú leis an Aire agus an cheist á breithniú aige.

Ceisteanna:

1. Ar cheart leibhéal na tairisí láimhdeachais chomhiomláin a leasú, agus más ceart, an aontaíonn tú leis an leasú atá beartaithe ar ardú go €100 milliún? Tabhair aon fhaisnéis nó sonraí chun tacú le haon mholadh eile, le do thoil.
2. Ar cheart leibhéal na tairisí láimhdeachais aonair a leasú, agus más ceart, an aontaíonn tú leis an leasú atá beartaithe d'ardú go €15 mhilliún? Tabhair aon fhaisnéis nó sonraí chun tacú le haon mholadh eile, le do thoil.
3. Ar cheart tairseacha a ardú ar bhonn níos rialta, ag féachaint do na cúinsí éagsúla, amhail boilsciú, tairseacha i dtíortha Eorpacha eile, etc.?

Conas Freagra a Thabhairt

Spriocdháta: 1ú Bealtaine 2026

Aighneachtaí ríomhphoist chuig: competition@enterprise.gov.ie

Cuir d'ainm, d'eagraíocht (más infheidhme) agus sonraí teagmhála san áireamh le do thoil. Déan cur síos gairid ar do spéis san ábhar.

Foilsíú agus Cosaint Sonraí

Foilseofar gach aighneacht ar shuíomh gréasáin na Roinne. Féadfar faisnéis a chuirtear ar fáil a nochtadh faoin Acht um Shaoráil Faisnéise 2014. Má tá aon fhaisnéis íogair ó thaobh na tráchtála de, sainaithin agus mínigh cén fáth le do thoil.

Próiseálfar sonraí pearsanta i gcomhréir leis an Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS).

Aguisín 1

I rith na tréimhse 1 Eanáir 2019 go 31 Nollaig 2024, cuireadh 362 fógra san iomlán in iúl don CICT (cumaisc sna meáin curtha as an áireamh). Is léir ón anailís líon na gcumasc a cuireadh in iúl le linn na tréimhse sin nach mbeadh gá le fógra a thabhairt faoi na tairseacha láimhdeachais airgeadais éagsúla.

Tairseach láimhdeachais chomhiomlán	Tairseach láimhdeachais aonair	Líon na gcumasc a fógraíodh nach mbeadh gá le fógra a thabhairt ina leith	Céatadán (%) de chumaisc a fógraíodh nach mbeadh gá le fógra a thabhairt ina leith
€75 milliún	€15 milliún	114	31.49%
	€20 milliún	163	45.03%
	€25 milliún	192	53.04%
€100 milliún	€15 milliún	154	42.54%
	€20 milliún	196	54.04%
	€25 milliún	218	60.22%

Moladh

Ar bhonn na hanailíse thuas, mhol an CICT an tairseach láimhdeachais chomhiomlán a leasú go **€100 milliún**.

Ina theannta sin, agus aird á tabhairt ar an anailís a bhí mar bhonn leis an ardú ar na tairseacha a glacadh in 2019, fuarthas amach go raibh an tairseach chomhiomlán, go tipiciúil ar an meán, sé oiread na dtairseach láimhdeachais aonair, agus mhol an CICT an tairseach láimhdeachais aonair a leasú go **€15 milliún**.

Aguisín 2

Tír	Ollioncam Náisiúnta		Tairseach aonair	Tairseach Chomhiomlán
	\$billiún	€billiún coibhéis	€ milliún	€ milliún
Éire	\$419.13	€352	€10	€60
An Bheilg	\$643.39	€540	€40	€100
An tSeicia	\$297.25	€250	€10	€62
An Danmhairg	\$436.16	€366	€13	€121
An Fhionlainn	\$297.23	€250	€10	€100
An Iorua	\$568.01	€477	€9	€88
An Phortaingéil	\$276.23	€232	€5	€100
An tSlóvaic	\$123.67	€104	€14	€46
An tSualainn	\$637.39	€535	€19	€95
Meán			€14	€86
Airmheánach			€10	€95

Foinse: Ollioncam Náisiúnta: [Ollioncam Náisiúnta an Aontais Eorpaigh | Cairt Stairiúil agus Sonraí](#); Figiúirí tairsí: [Ag Cur an Mhargaidh Tríd, Rialú Cumasc 2024](#).

Tabhair faoi deara: Tiontaíodh tairseacha na Seicia, na Danmhairge, na hIorua agus na Sualainne go Euro don choibhéis, agus slánaíodh iad go dtí an €1m is gaire (ráta comhshó ar 30 Eanáir 2026).